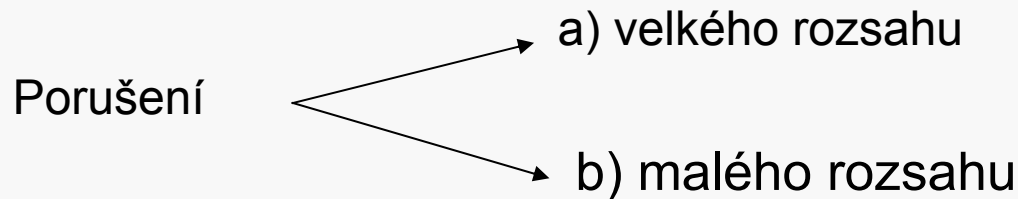

Vynucování práva ES

ODPOVĚDNOST STÁTU ZA PORUŠENÍ PRÁVA ES

Odpořvednost státu za poruření práva ES

- Ad a) **poruření práva ES čl. státem s obecnějším dopadem (pro celou skupinu případů)**
    - poruření práva ES (prim/sek)
      - zdržením se jednání
      - aktivním jednáním
      - ✦ výjimka – rozpočtový deficit
- ot. - kdo je členským státem?

ŘÍZENÍ PODLE ČL. 226 SES

- klíčové ustanovení – čl. 226 SES:
  1. *Má-li Komise za to, že členský stát nesplnil povinnost, která pro něj z této smlouvy vyplývá, vydá o tom odůvodněné stanovisko poté, co umožní tomuto státu podat vyjádření.*
  2. *Nevyhoví-li tento stát stanovisku ve lhůtě stanovené Komisí, **může** Komise předložit věc Soudnímu dvoru.*
- iniciativa – Komise – jak se dozví? ...
- http://ec.europa.eu/community_law/complaints/form/index_cs.htm
- fáze:
  1. předběžné (neoficiální) řízení
  2. správní řízení – zasláním výstražného dopisu čl. st. -> odůvodněné stanovisko (OS)
  3. sporné řízení (před ESD) – členský stát se nepodrobí OS – Komise může žalovat – deklaratorní rozhodnutí
- alternativa – žaloba dle čl. 227 SES členským státem

Rozsudek C-204/06

1 Svou žalobou se Komise Evropských společenství domáhá, aby Soudní dvůr určil, že Česká republika tím, že **nepřijala všechny právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu** se směrnicí Rady 78/686/EHS ze dne 25. července 1978 o vzájemném uznávání diplomů, osvědčení a jiných dokladů o dosažené kvalifikaci zubních lékařů obsahující opatření k usnadnění účinného výkonu práva usazování a volného pohybu služeb (Úř. věst. L 233, s. 1; Zvl. vyd. 06/01, s. 67), **nebo v každém případě tím, že Komisi o těchto předpisech neuvědomila**, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z článku 24 této směrnice.

2 Podle článku 24 směrnice 78/686 členské státy přijmou předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí a uvědomí o nich Komisi. Podle článku 54 Aktu o podmínkách přistoupení České republiky, Estonské republiky, Kyperské republiky, Lotyšské republiky, Litevské republiky, Maďarské republiky, Republiky Malta, Polské republiky, Republiky Slovinsko a Slovenské republiky k Evropské unii a o úpravách smluv, na nichž je založena Evropská unie (Úř. věst. 2003, L 236, s. 33) byla Česká republika povinna uvést v účinek opatření nezbytná k tomu, aby bylo dosaženo souladu se směrnicí 78/686 ode dne jejího přistoupení k Evropské unii, a sice dne 1. května 2004.

Rozsudek C-204/06

- 3 Vzhledem k tomu, že Komise nebyla uvědoměna o předpisech přijatých Českou republikou pro dosažení souladu se směrnicí 78/686 a ani neměla k dispozici jiné informace, které by jí umožňovaly dojít k závěru, že tyto předpisy byly přijaty, zahájila řízení upravené v článku 226 ES.
- 4 **Dopisem** ze dne 15. prosince 2004 Komise formálně vyzvala Českou republiku k předložení jejího vyjádření. Česká vláda odpověděla na tuto žádost dopisy ze dne 15. února a 4. dubna 2005.
- 5 Komise však měla za to, že Česká republika nepřijala všechna opatření nezbytná pro dosažení souladu se směrnicí 78/686, nebo že v každém případě ji tento členský stát o předpisech přijatých za tímto účelem neuvědomil. Dopisem ze dne 13. července 2005 zaslala Komise **odůvodněné stanovisko**, kterým Českou republiku vyzvala k přijetí opatření nezbytných k tomu, aby vyhověla tomuto stanovisku ve lhůtě **dvou měsíců** od jeho obdržení.

6 Dopisy ze dne 12., 19. a 28. září 2005 česká vláda odpověděla na toto odůvodněné stanovisko. ...

9 Jelikož **Komise** neměla žádnou informaci ohledně posledně uvedeného předpisu, usoudila, že Česká republika nedostála plně povinností, které pro ni vyplývají ze směrnice 78/686, a **rozhodla se podat projednávanou žalobu**.

10 Ve své žalobní odpovědi Česká republika nepopírá prodlení s provedením článků 15 a 16 směrnice 78/686. **Uvádí, že příčinou tohoto zpoždění je zejména konání voleb do Poslanecké sněmovny. Zdůrazňuje, že očekávaná legislativní změna bude přijata v blízké budoucnosti.**

11 Nicméně podle ustálené judikatury se existence nesplnění povinností posuzuje vzhledem ke stavu, v němž se členský stát nacházel v době, kdy uplynula lhůta stanovená v odůvodněném stanovisku, a změny, ke kterým došlo následovně, nemohou být Soudním dvorem brány v úvahu.

- 12 Krom toho se členský stát nemůže dovolávat ustanovení, praxe nebo situací svého vnitrostátního právního řádu, včetně těch vyplývajících z jeho správní organizace, coby důvodu, proč nesplnil povinnosti a nedodržel lhůty určené směrnicí (viz zejména rozsudek ze dne 12. ledna 2006, Komise v. Portugalsko, C-118/05, Sb. rozh. s. I-11, bod 9).
- 13 V projednávaném případě je nesporné, že v okamžiku uplynutí lhůty stanovené v odůvodněném stanovisku nebyla všechna opatření nezbytná k zajištění úplného provedení směrnice 78/686 do českého právního řádu přijata.
- 14 Za těchto podmínek je namístě považovat žalobu podanou Komisí za opodstatněnou.
- 15 V důsledku toho je třeba určit, že Česká republika tím, že nepřijala všechny právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu se směrnicí 78/686, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z článku 24 této směrnice. ...

Z těchto důvodů Soudní dvůr (šestý senát) rozhodl takto:

- 1) **Česká republika tím, že nepřijala všechny právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu se směrnicí Rady 78/686/EHS ze dne 25. července 1978 o vzájemném uznávání diplomů, osvědčení a jiných dokladů o dosažené kvalifikaci zubních lékařů obsahující opatření k usnadnění účinného výkonu práva usazování a volného pohybu služeb, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z článku 24 této směrnice.**
- 2) České republice se ukládá náhrada nákladů řízení.

Rozsudek ESD– a co dál?

- do roku 1993 – rozsudky vynutitelné jen politickým tlakem
  - od 1993 – Maastricht. smlouva – umožnila vynucení - Článek 228
1. *Shledá-li Soudní dvůr, že členský stát nesplnil povinnost, která pro něj vyplývá z této smlouvy, je tento stát povinen přijmout opatření, která vyplývají z rozsudku Soudního dvora.*
  2. *Má-li Komise za to, že dotyčný členský stát takováto opatření nepřijal, vydá poté, co poskytla státu příležitost se vyjádřit, odůvodněné stanovisko upřesňující body, v nichž dotyčný členský stát nevyhověl rozsudku Soudního dvora.*

Nepřijme-li dotyčný členský stát opatření, která vyplývají z rozsudku, ve lhůtě stanovené Komisí, může Komise věc předložit Soudnímu dvoru. V takovém případě navrhne paušální částku nebo penále, již je členský stát povinen zaplatit, ve výši, kterou považuje za přiměřenou okolnostem.

*Shledá-li Soudní dvůr, že dotyčný členský stát nevyhověl jeho rozsudku, může mu uložit zaplacení paušální částky **nebo** penále.*

Rozsudek ESD– a co dál?

- rozsudek -> členský stát se nepodrobí => nové správní řízení – žaloba – řízení před ESD – nový rozsudek
- případy:
  - Komise vs. Řecko (Chania II)
  - Komise vs. Španělsko
  - Komise vs. Francie
  - Komise vs. Francie (ochrana spotřebitelů)

Případ C-304/02 (francouzské rybičky)

- rozsudek ze dne 11. června 1991, Francie nezajistila kontrolu zaručující dodržování opatření Společenství k zachování rybolovných zdrojů
- Dopisem ze dne 8. listopadu 1991 Komise požádala francouzské orgány, aby jí sdělily opatření přijatá ke splnění povinností vyplývajících z výše uvedeného rozsudku Komise v. Francie. Dne 22. ledna 1992 francouzské orgány odpověděly, že „hodlají učinit vše, co bude v jejich silách, aby dosáhly souladu s ustanoveními právních předpisů“ Společenství.
- Inspektoři Komise při několika inspekcích provedených ve francouzských přístavech konstatovali zlepšení situace, avšak poukázali na několik nedostatků v kontrolách prováděných francouzskými orgány
- Komise, majíc za to, že Francouzská republika stále nesplnila povinnosti vyplývající z výše uvedeného rozsudku Komise v. Francie, podala žalobu

pokračování...

- Cílem řízení stanoveného v čl. 228 odst. 2 ES je **přimět členský stát**, který je v prodlení, **aby splnil povinnosti vyplývající z rozsudku**, kterým bylo rozhodnuto o nesplnění povinnosti, a tím zajistit účinné používání práva Společenství. Obě opatření stanovená tímto ustanovením, totiž paušální částka a penále, směřují k tomuto samému cíli.
- 81 To, zda bude použito jednoho nebo druhého z uvedených opatření, závisí na způsobilosti každého z nich naplnit v závislosti na okolnostech případu sledovaný **účel**. Zatímco uložení penále se jeví jako obzvláště vhodné, aby přimělo členský stát k tomu, aby co nejrychleji ustal v neplnění povinností, které by, nebýt takového opatření, mělo tendenci přetrvávat, uložení zaplacení paušální částky spočívá spíše na posouzení dopadů nesplnění povinností dotyčného členského státu na soukromé a veřejné zájmy, zejména pokud neplnění povinností trvalo po dlouhou dobu od rozsudku, jímž bylo původně určeno.
- 82 Za těchto podmínek není vyloučeno použít oba druhy sankcí stanovené v čl. 228 odst. 2 ES, zejména pokud neplnění povinností trvalo po dlouhou dobu a současně má tendenci nadále přetrvávat.

Porušení práva ES ve vztahu k jednotlivci

- jednatlivec – žaluje u soudu svého členského státu, pravomoc orgánů ES dána není
- (jde o porušení v malém)
- Francovich a Bonifaci v Itálie (C 6 a 9/90)
  - směrnice neprovedena, pracovníci podle ní sice získali nárok na mzdu, ale nebyl kdo by ji vyplatil

ESD – podmínky odpovědnosti Francovich

1. směrnice zakládá práva jednotlivce
2. obsah těchto práv lze na základě této směrnice specifikovat
3. existuje příčinná souvislost mezi porušením povinnosti a škodou

Brasserie du Pecheur/Factortame

- navíc – porušení je dostatečně závažné
- škoda se hradí podle vnitrostátních pravidel
- nesmí být podmiňována zaviněním

- Köbler – odpovědnost státu = odpovědnost kteréhokoliv orgánu, tedy i soudu
  - zjevné porušení KP
  - neměnnost rozhodnutí!
  - pouze náhrada škody

Porušení práva ES jednotlivcem

- porušení pravidel hospodářské soutěže
- porušení primárního nebo sek. práva
- porušení práva ve vztahu k jednotlivci